

Sprawozdanie z Forum EFMA/WHO w Tbilisi, Gruzja

W dniach 22-24 kwietnia 2015 roku odbyło się coroczne spotkanie EFMA /WHO FORUM - tym razem w pięknej stolicy Gruzji -Tbilisi. Uczestniczyły w nim 22 delegacje z krajów europejskich i Azji. Polskę reprezentowali: **Marek Stankiewicz z Lublina i Grażyna Sławeta z Kielc, członkowie Komisji Współpracy Międzynarodowej Naczelnej Rady Lekarskiej.**

Program tegorocznej konferencji był bardzo ciekawy i obejmował różnorodną tematykę: dotyczącą zdrowia publicznego, aspektów prawnych pracy lekarzy, ubezpieczenia zdrowotnego oraz problemów zdrowotnych występujących w świecie: narastającej oporności na antybiotyki, wybranych schorzeń np. obturacyjnej choroby płuc, bezdechów sennych, ogólnoswiatowego planu szczepień ochronnych (2015-2020) i globalnego bezpieczeństwa zdrowotnego .

Były to wystąpienia w formie wykładów w Sali konferencyjnej, gdzie przedstawiciele poszczególnych krajów siedzieli miejscu im przydzielonym przez organizatorów - flaga danego kraju mówiła o tym, kto ma usiąść w danym rządzie. Delegacja z Polski zasiadała w jednym rządzie z Ukrainą i Gruzją. Konferencję EFMA/WHO w stołecznym Hotelu Radisson zorganizowano perfekcyjnie pod każdym względem, zarówno szkoleniowym jak również imprez towarzyszących, przybliżających kulturę i dorobek cywilizacyjny Gruzji.

Oprócz wykładów przeprowadzono również dwa warsztaty na temat : zahamowania wzrostu u dzieci i oporności na antybiotyki (23.04.2015).

Problem oporności na antybiotyki omówiony został bardzo szczegółowo przez Karamana Pagawę, Dr.Giorgi Kurtsikashvili oraz Brigit Berger(CPME) z Berlina. Podnoszono jak ważne jest wykonywanie wymazów i posiewów /hodowli w kierunku bakteriom i dopiero wdrażanie leczenia odpowiednim antybiotykiem. Profesor Karaman Pagava omówił terapię przy pomocy bakteriofagów na podstawie własnych doświadczeń. Temat ten dotyczył Gruzji i krajów europejskich (Brigit Berger). Uczestnicy warsztatu nt: "Oporności na antybiotyki" otrzymali certyfikaty uczestnictwa.

Prezydent Światowego Stowarzyszenia Lekarzy **Otmar Kloiber** przedstawił w swoim wykładzie w sposób bardzo interesujący i obrazowy prawa, aktualną pracę i obowiązki współczesnego lekarza porównując go do "konia w zaprzęgu „(kolorowy rysunek konia w zaprzęgu)i jednocześnie wskazując ,że aktualne stanowisko wielu ludzi jest takie ,że lekarz powinien pracować stale dopóki chorują ludzie nie zważając na to jak się sam czuje. Wykład daje przyczynek do zastanowienia się nad problemem obowiązków lekarza i należy pomyśleć nad tym w jaki sposób go rozwiązać , gdyż lekarz też może się źle czuć i też być pacjentem.

Ubezpieczenia zdrowotne omówili **Leahr Wapner** - sekretarz generalny WHO i **Xavier Deau**.

W kolejnym dniu spotkania, 24 kwietnia 2015 poruszano tematy związane ze schorzeniami powszechnie występującymi ,których zwalczaniem zajmuje się Światowa Organizacja Zdrowia. W 1998 roku ze względu na istniejący i narastający problem chorób układu oddechowego w tym - POCHP grupa naukowców zachęciła amerykański National Heart Institute oraz Światową Organizację Zdrowia do utworzenia Światowej Inicjatywy Zwalczania Przewlekłej Obturacyjnej Choroby Płuc (GOLD). Do głównych celów GOLD należą :zwiększenie świadomości w społeczeństwie na temat POCHP oraz pomoc milionom ludzi chorującym i cierpiącym z powodu POCHP i umierającym z powodu choroby i jej powikłań.

Raporty GOLD ukazują się od 2001 roku do nadal. Wytyczne Global Initiative for Obstructive Lung Disease(GOLD) z roku 2014 nadal obowiązują w postawieniu rozpoznania i leczenia tego schorzenia.

Aktualnie – POCHP występuje u ok. 5-7% ludzi w świecie. W Niemczech obecnie choruje na POCHP -5 mln, w USA aż 16 milionów ludzi i stanowi poważny problem zdrowia publicznego. Wg badania opublikowanego przez Bank Światowy i Światową Organizację Zdrowia w 2020 roku zajmie 5 miejsce w świecie.

Prof. Tamaz Maglakelidze, kierownik Oddziału Pulmonologii w Tbilisi zwrócił uwagę na główne objawy POCHP :dusznosc, przewlekły kaszel i/lub odksztuszanie plwociny, na czynniki ryzyka w wywiadzie: dym tytoniowy, narażenia zawodowe na pyły i substancje chemiczne. Ważne jest aby u pacjentów z podejrzeniem POCHP wykonać spirometrię przed podaniem

leku rozkurczającego oskrzela i po jego podaniu. Wartość FEV1//FVC po inhalacji leku rozszerzającego oskrzela <0,70 potwierdza rozpoznanie POCHP.

W różnicowaniu należy uwzględnić astmę oskrzelową i zespół nakładania astmy i POCHP (ACOS- astma and COPD overlap syndrome). Profesor omówił poszczególne postacie choroby kategorie ABCD choroby, nowości i aktualne zalecenia dotyczące postępowania, diagnostyki i leczenia. Nadal obowiązuje nas GOLD- badanie spirometryczne. W leczeniu natomiast poza lekami rozszerzającym oskrzela krótko i długo-działającymi, leki przeciwcholinergiczne, wziewne glikokortykosteroidy, metyloksantyny ,inhibitory fosfodiesterazy- inhibitor PDE4; ważne jest zaprzestanie palenia papierosów, leczenie nałogu palenia, profilaktyczne szczepienia np. przeciwko pneumokokom. Według ostatnich badań Vit D₃ i immunomodulatory nie redukują liczby zaostrzeń i nie zapobiegają infekcjom. Ważną rolę w leczeniu POCHP odgrywają: rehabilitacja i ćwiczenia oddechowe. Są też próby leczenia tego schorzenia - stem cell.

Prof. Ivane Chkhaidze zwrócił uwagę na POCHP „czy jest to choroba występująca w pediatrii –u dzieci”. Częstość występowania u około 5,5%.Zwrócił uwagę na podobieństwa i jednocześnie występowania niedoboru VitD₃, osteopenii, osteoporozy, wpływ palenia tytoniu –bardzo ważny czynnik .Omówił zapalenia płuc u dzieci i występowanie POCHP.

W kolejnym wystąpieniu **Dr.Vusala Allahverdiyeva, WHO** przedstawił plan szczepień na okres 2015-2020,który związany jest z występowaniem regionalnie poszczególnych schorzeń czy to wirusowego zapalenia wątroby typu B, odry, różyczki i obejmuje 48 z 53 krajów świata. W ostatnich latach narasta problem chorób wirusowych np. problem różyczki w Szwecji, Bułgarii

-problem odry w Wielkiej Brytanii, nowe zachorowania w Niemczech, Szwajcarii i w Szwecji. Wiąże się to z aktualnymi zachowaniami rodziców, którzy z różnych powodów, często z niewiedzy i braku świadomości i zrozumienia problemu ,tłumacząc się występowaniem powikłań poszczepiennych nie szczepią swoich dzieci.

Ważną inicjatywą WHO w Europie jest europejski tydzień szczepień ,który w tym roku odbywał się w 20-25 kwiecień 2015 roku w poszczególnych krajach.

Główne hasła:

Prevent- Zapobiegaj
Protect- Chroń(Broń)
Immunize- immunizuj

European Vaccine Action Plan 2015-2020 (strona internetowa WHO:

<http://www.euro.who.int/en/health-topics/disease-prevention/vaccines-and-immunization/publications/2014/european-vaccine-action-plan-20152020>

Bardzo ciekawy wykład na temat snu, jego zaburzeń, bezsenności, chrapania i bezdechów sennych wygłosiła **Myriam Kerkhofs z Uniwersytetu z Brukseli (Belgia)**. Wykład był bardzo szkoleniowy. Po wszystkich wykładach odbywały się dyskusje.

Przedstawicielka młodych lekarzy **Kristina Mickieviciute** studentka z Litwy przedstawiła – European Medical Student's Association (EMSA) – jego cele, zadania, harmonogram spotkań, z których jedno w tym roku ma odbyć się w Warszawie.

Na zakończenie konferencji reprezentanci poszczególnych krajów: Ukrainy, Azerbejdżanu, Rosji i Francji przedstawili raporty dotyczące swoich krajów.

Relacje Polska – Ukraina - Europa

Z arcyważną misją do Tbilisi przybył przedstawiciel Ukrainy **Oleg Musij (na zdjęciu powyżej)**, do niedawna **Minister Zdrowia Ukrainy, obecnie przewodniczący parlamentarnej Komisji Zdrowia** zwracając się do WHO i Stowarzyszeń z całego świata o każdą pomoc związaną czy to z przysłaniem lekarzy, kadry medycznej, leków i swoją obecnością chciał zwrócić uwagę świata, na to że jest to bardzo ważny problem, który powinien być jak najszybciej rozwiązany. Na Ukrainie toczą się aktualnie działania wojenne i giną ludzie. Ukraina jest to kraj w Europie - sąsiad Polski i Gruzji. Jego wystąpienie było bardzo ważne i przejmujące, zmuszające do refleksji i właściwego podejścia do tego problemu i odpowiedniego działania.

Pogoda w ostatnie dni naszego pobytu w Gruzji była słoneczna. Żegnały nas piękne krajobrazy Tbilisi , okolic miasta, góry Kaukaskie oraz olbrzymi pomnik Matki –Gruzji (20-metrowa aluminiowa statua z lat 60-tych przedstawiająca kobietę z mieczem w jednej ręce i pucharem wina w drugiej ręce). Miecz jest oczywiście dla wrogów, zaś wino dla przyjaciół. Oczywiście ręka z pucharem wina była dla polskiej delegacji. Na szczególną uwagę zasługuje gruzińska życzliwość i gościnność, której zaznaliśmy na każdym kroku.

Opracowanie raportu: Grażyna Sławeta & Marek Stankiewicz